

สักขี้ไก่

Premna tomentosa Willd.

วงศ์ LAMIACEAE

ชื่ออื่น : กะเบียด (ประจวบคีรีขันธ์) ปอพาน (ลำปาง) สักขี้ควาย สักผู้ (ภาคเหนือ) สามป่าง สามป่าว (จันทบุรี)

ไม้ต้น ผลัดใบ สูง 15–20 ม. เรือนยอดเป็นพุ่มทรงสูงถึงค่อนข้างกลม ลำต้นมักคดงอ เปลือกสีเหลืองแกมเทา ค่อนข้างเรียบ กิ่งเป็นเหลี่ยมสี่มุม กิ่งอ่อนมีขนรูปดาวสีน้ำตาลปกคลุมหนาแน่น

ใบ : ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก แผ่นใบรูปไข่ หรือรูปรีแกมรูปไข่ กว้าง 8–9 ซม. ยาว 21–30 ซม. ปลายใบเรียวแหลม โคนใบเว้า หรือมนกลม ขอบใบเรียบ หรือเป็นคลื่นเล็กน้อย ผิวใบด้านบนมีขนตามเส้นกลางใบ ด้านล่างมีขนรูปดาวหนาแน่น เส้นแขนงใบ 6–10 คู่ ระหว่างเส้นใบมีเส้นชั้นบันไดชัดเจน ก้านใบยาว 1.5–11 ซม.

ดอก : ดอก เล็ก สีขาว ออกเป็นช่อแยกแขนงตามปลายกิ่ง และตามง่ามใบใกล้ปลายกิ่ง

ผล : ผล ค่อนข้างกลม เปลือกแข็งมีขนปกคลุมหนาแน่น เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.7–0.8 ซม. หุ้มด้วยกลีบเลี้ยงรูปคล้ายถ้วย ผลแก่สีดำ

การกระจายพันธุ์ : ป่าเบญจพรรณทางภาคเหนือ ในต่างประเทศพบที่อินเดีย ศรีลังกา เนปาล พม่า อินโดจีน มาลายู ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

ประโยชน์ : เนื้อไม้แข็งปานกลาง เหมาะสำหรับงานแกะสลัก เฟอร์นิเจอร์ กระจวยทอผ้า ก่อสร้าง และทำเชื้อเพลิง รากต้มกินแก้ปวดท้อง

อ้างอิงข้อมูล : http://www.dnp.go.th/Pattani_botany/%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%98%E0%B8%B8%E0%B9%8C%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89/%E0%B8%9B%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%9A%E0%B8%81/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%82%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B9%84%E0%B8%81%E0%B9%88/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%82%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B9%84%E0%B8%81%E0%B9%88.htm

ภาพประกอบ : <http://indiabiodiversity.org/species/show/31663>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Parks Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)